

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้รู้จักดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณธรรม มีความกล้าทางจริยธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม มีระเบียบวินัย มีความอดทน รู้จักประหยัด มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่น และประเทศชาติ
๒. เพื่อให้รู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยใฝ่หาความรู้และทักษะอยู่เสมอ เห็นคุณค่าของการทำงานที่สุจริต และสามารถทำงานเป็นทีมได้
๓. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่าในวิทยาการ ศิลปะ วัฒนธรรม ธรรมชาติ รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม
๔. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพของประเทศไทย และความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่มีต่อการดำรงชีพของประชากร
๕. เพื่อให้รู้จักเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น รู้จักหน้าที่และรู้จักใช้สิทธิเสรีภาพของตนในทางสร้างสรรค์บนรากฐานแห่งกฎหมาย จริยธรรม และศาสนา
๖. เพื่อให้มีความสำนึกในการเป็นคนไทยร่วมกัน เสียสละเพื่อส่วนรวม มีความรักชาติ รักประชาธิปไตย รู้จักใช้สติและปัญญาในการดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
๗. เพื่อให้เข้าใจพื้นฐานและปัญหาการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ และของโลกปัจจุบัน มีความสำนึกในการเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ รู้จักแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งด้วยวิธีการแห่งปัญญาและสันติวิธี

โครงสร้าง

วิชาบังคับ

มัธยมศึกษาปีที่ ๔

ส ๔๐๑	สังคมศึกษา	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๔๐๒	สังคมศึกษา	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้

มัธยมศึกษาปีที่ ๕

ส ๕๐๓	สังคมศึกษา	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๕๐๔	สังคมศึกษา	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้

มัธยมศึกษาปีที่ ๖

ส ๖๐๕	สังคมศึกษา	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๖๐๖	สังคมศึกษา	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้

วิชาเลือก

ส ๐๑๑	ภูมิศาสตร์มนุษย์	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๑๒	ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๑๓	ภูมิศาสตร์การเกษตร	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๑๔	การสำรวจท้องถิ่นเชิงภูมิศาสตร์	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๑๕	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเมือง	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๒๑	หลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๒๒	เอเชียตะวันออกในโลกปัจจุบัน	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๒๓	เอเชียใต้ในโลกปัจจุบัน	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๒๔	ยุโรปสมัยใหม่	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๒๕	ประวัติศาสตร์รัสเซีย	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๒๖	ประวัติศาสตร์อเมริกา	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้

ส ๐๒๗	ประวัตินักคิดที่สำคัญของโลก	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๒๘	ประวัตินักวิทยาศาสตร์และนักประดิษฐ์ที่สำคัญของโลก	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๒๙	วิวัฒนาการการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๒๑๐	ประวัติสังคมและวัฒนธรรมไทย	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๒๑๑	เหตุการณ์ปัจจุบัน	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๓๑	การปกครองของไทย	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๓๒	การปกครองท้องถิ่นของไทย	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๔๑	พุทธศาสนาในประเทศไทย	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๔๒	พระพุทธรูปและพุทธศิลป์ในประเทศไทย	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๕๑	มนุษย์กับสังคม	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๖๑	รายได้ประชาชาติ	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๖๒	การเงิน การคลัง และการธนาคาร	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๗๑	กฎหมายที่ประชาชนควรรู้	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๘๑	พลังงานกับสิ่งแวดล้อม	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส ๐๘๒	ประชากรกับคุณภาพชีวิต	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส ๔๐๑

สังคมศึกษา

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของสังคมไทย ตลอดจนปัญหาทั่วไปในสังคมไทย
๒. เพื่อให้มีทัศนคติในเชิงสร้างสรรค์ที่ต่อสังคมและปฏิบัติงานเพื่อยุบรวมกันในสังคม
๓. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรัฐ ระบบการเมืองการปกครองทั่วไปและระบบการเมืองการปกครองของไทย
๔. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป และสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้
๕. เพื่อให้ตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ในฐานะพลเมืองที่ตามระบบประชาธิปไตย
๖. เพื่อให้รู้จักใช้สิทธิ และเสรีภาพของตนบนรากฐานของกฎหมาย
๗. เพื่อให้ตระหนักในปัญหาการใช้กฎหมายในสังคมไทย ตลอดจนการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว
๘. เพื่อให้มีความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม ธรรมชาติของมนุษย์ สัตว์โลกและสัตว์สังคม ความหมายของสังคมและวัฒนธรรม
๒. ศึกษาโครงสร้างของสังคมซึ่งประกอบด้วยกลุ่มสังคม สถาบันทางสังคมตลอดจนสถานภาพและบทบาทของบุคคลในสังคม
๓. ศึกษาการจัดระเบียบทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยค่านิยม ความเชื่อ ปทัสถานวิถีประชา ศีลธรรมจรรยา และกฎหมาย

- d. ศึกษาสังคมไทย โดยให้เข้าใจโครงสร้างของสังคม การจัดระเบียบ และลักษณะของสังคมไทย ทั้งในเมืองและชนบท และปัญหาต่างๆ ไปในสังคมไทย
๕. ศึกษาหาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรัฐ และวิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองของไทย
๖. ศึกษากระบวนการเมือง การปกครอง ที่สำคัญอันได้แก่ระบบประชาธิปไตย และระบบเผด็จการซึ่งสัมพันธ์กับระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและสังคมนิยม
๗. ศึกษาการเมือง การปกครอง แบบประชาธิปไตยของไทยในปัจจุบัน
๘. ศึกษาบทบาทเชิงประวัติของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยในระบบการเมืองการปกครองของไทย
๙. ศึกษาความสำคัญของกฎหมายในสังคมปัจจุบัน ประเภทที่มาและวิวัฒนาการของกฎหมาย หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมาย เช่น ตำรวจ อัยการ ศาล ทนายความและหน่วยราชการอื่นๆ
๑๐. ศึกษาหลักกฎหมายทางแพ่งและอาญาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ทั้งในระดับตนเอง ครอบครัว และชุมชน
๑๑. ศึกษาปัญหาการใช้กฎหมายในสังคมไทย การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการใช้กฎหมาย การส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน

ส ๔๐๒

สังคมศึกษา

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญของจริยธรรมว่าเป็นเรื่องที่จำเป็นต่อชีวิตและมีประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตได้
๒. เพื่อให้รู้จักใช้มาตรฐานการตัดสินความดีและความชั่ว ได้ถูกต้อง
๓. เพื่อให้รู้จักแยกข้อเท็จจริงออกจากความเห็นในการตัดสินปัญหาต่างๆ

๔. เพื่อให้เห็นความสำคัญของค่านิยมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่านิยม ตลอดจนรู้จักการปลูกฝังค่านิยมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองและสังคม
๕. เพื่อให้รู้จักทำจิตใจให้สงบ ปรับจิตใจให้แข็งแกร่ง กล้าองแก่ง้าว พร้อมที่จะเรียนและทำงานให้มีประสิทธิภาพ
๖. เพื่อให้ตระหนักถึงคุณธรรมที่จำเป็นในการพัฒนาบุคลิกภาพและสังคม และประพฤติปฏิบัติคุณธรรมเหล่านั้นจนเป็นนิสัย

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาความหมายและประโยชน์ของจริยศาสตร์ที่มีต่อตนเองและสังคม และระดับของประโยชน์
๒. ศึกษาความดีและความชั่ว และมาตรฐานตัดสินความดีและความชั่ว ทั้งในแง่ปรัชญา ศาสนา และสภาวะทางเศรษฐกิจ และสังคม
๓. ศึกษาความหมาย และความสำคัญของค่านิยม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่านิยมและการปลูกฝังค่านิยมโดยวิธีการแห่งปัญญาและวิธีการแห่งศรัทธา
๔. ศึกษาคุณธรรมที่จำเป็นต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของปัจเจกบุคคล และการพัฒนาสังคมไทย ได้แก่ ความละเอียดและเกรงกลัวต่อความชั่ว การประกอบความดี การทำจิตใจให้บริสุทธิ์ ความกล้าทางจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูกตเวที ความมัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน หรือความพอดี ความมีวิจาร์ญาณในการตัดสินปัญหาต่าง ๆ การเสียสละ การรู้จักสร้างความสำเร็จในชีวิตของตนเองและสังคม การรู้จักเคารพในความคิดเห็นของตนเองและผู้อื่น ตลอดจนการไม่เบียดเบียนและก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น
๕. ศึกษาความหมาย ความมุ่งหมายและประโยชน์ของสมาธิ ทั้งในชีวิตประจำวันในการพัฒนาบุคลิกภาพและที่เป็นจุดหมายของศาสนา

๖. ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างสมาธิในระดับที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และในระดับการพัฒนาบุคลิกภาพ

หมายเหตุ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของรายวิชา
ศ ๔๐๒ โปรดดูคู่มือหลักสูตรตอนที่ ๓ กลมสังคมศึกษา

ศ ๕๐๓

สังคมศึกษา

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้สามารถอธิบายและสรุปลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพในแต่ละภาคของไทยได้
๒. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพของแต่ละภาค และท้องถิ่นที่มีต่อมนุษย์ได้
๓. เพื่อให้สามารถอ่าน และเขียนแผนที่ทางกายภาพแต่ละภูมิภาคของไทย ประกอบคำอธิบายและวิเคราะห์ทางภูมิศาสตร์กายภาพได้
๔. เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการกระทำของมนุษย์
๕. เพื่อให้สามารถตัดสินใจและเสนอข้อแก้ปัญหาอันเกิดจากความไม่สมดุลย์ของทรัพยากรสิ่งแวดล้อม จำนวนประชากรและคุณภาพของประชากรได้
๖. เพื่อให้สามารถตัดสินใจ และนำความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร และประชากร ไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม
๗. เพื่อให้สามารถนำความรู้ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มาช่วยในการสร้างสรรค์และปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของสังคมและตนเองให้ดีขึ้น

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาความหมายของภูมิศาสตร์กายภาพ
๒. ศึกษาการแบ่งภาคภูมิศาสตร์ของประเทศไทย
๓. ศึกษาการอ่าน การเขียน และการแปลความหมายของแผนที่ทางกายภาพของแต่ละภูมิภาค ตลอดจนศึกษาวิธีการสำรวจภูมิประเทศอย่างง่าย
๔. ศึกษาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเป็นรายภาค ในเรื่องภูมิประเทศ ภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติประเภทต่าง ๆ ตลอดจนปัญหา และการแก้ปัญหาที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมทางกายภาพดังกล่าว
๕. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประชากรในเชิงปริมาณ การกระจาย และคุณภาพกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และกันสังคมในภาคต่าง ๆ ตลอดจนศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะปัญหาเสพติดอาชญากรรมและปัญหาความมั่นคงของชาติ

ส ๕๐๔

สังคมศึกษา

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจหลักเศรษฐกิจศาสตร์เบื้องต้น และภาวะเศรษฐกิจทั่วไปของไทย
๒. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมที่สำคัญทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ
๓. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจบทบาท และหน้าที่ของการเงิน การธนาคาร และการคลังของรัฐ
๔. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย
๕. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
๖. เพื่อให้ตระหนักในปัญหาสำคัญทางเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบัน
๗. เพื่อให้สามารถนำความรู้ในวิชานี้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์และภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ
๒. ศึกษาลักษณะและโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจทั่วไป โดยเน้นประเทศไทยเป็นสำคัญ
๓. ศึกษากระบวนการทางเศรษฐกิจ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และการวัดระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยพิจารณาตามภูมิภาคภูมิศาสตร์ของไทย
๔. ศึกษาการเงิน การธนาคาร และการคลังเบื้องต้น
๕. ศึกษากระบวนการพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทย โดยเฉพาะการพัฒนาชนบท
๖. ศึกษาสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
๗. ศึกษาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจโดยเน้นกลุ่มอาเซียน กลุ่มโอเปก และกลุ่มตลาดร่วมยุโรป
๘. ศึกษาปัญหาสำคัญทางเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบัน โดยครอบคลุมไปถึงพฤติกรรมของพลเมืองที่มีต่อการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศ

ส ๖๐๕ **สังคมศึกษา**
จุดประสงค์

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างถูกต้อง
๒. เพื่อให้สามารถนำวิธีการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ไปช่วยในการตัดสินใจในชีวิตจริง
๓. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจสถานะของเศรษฐกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรมของไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน
๔. เพื่อให้มีความสำนึกในความเป็นไทยร่วมกัน มีความรัก และความภูมิใจในชาติ

๕. เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญของวิทยาการสมัยใหม่ ที่มีการพัฒนาสังคม
๖. เพื่อให้เกิดความสำนึก และซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และงานสร้างสรรค์ของมนุษย์
๗. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ความเป็นมาของแนวความคิดหลักเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย
๘. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจถึงปัญหาอันนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาความหมาย ความสำคัญ และการจำแนกสาขาสำคัญๆ ของประวัติศาสตร์
๒. ศึกษาหลักเบื้องต้นของวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ โดยคำนึงถึงประเภท การตีความและความหมายของข้อมูลทางประวัติศาสตร์
๓. วิเคราะห์โครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคมและศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย จนถึงรัตนโกสินทร์
- d. วิเคราะห์โครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรมไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ จนถึงปัจจุบัน
๕. ศึกษาวิวัฒนาการ และความสัมพันธ์ ระหว่างวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับการพัฒนาสังคมโดยเน้นขั้นตอน และผลของการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งแรกเป็นต้นมา
5. ศึกษาการพัฒนาแนวความคิดประชาธิปไตยในอังกฤษ ฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกาที่ไทยเรารับเป็นแบบอย่างมาจนทุกวันนี้
๗. ศึกษางานสร้างสรรค์ทางศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญของมนุษย์ในยุคต่าง ๆ ที่สะท้อนสภาพของสังคมในสมัยนั้น ๆ
- d. ศึกษาเรื่องปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศในปัจจุบัน และบทบาทขององค์การระหว่างประเทศในการพยายามที่จะรักษาสันติภาพของโลก

๑. เพื่อให้รู้จักความหมายของศาสนาและลัทธิ และให้เข้าใจความแตกต่างของศาสนาและลัทธิ
๒. เพื่อให้รู้มูลเหตุการเกิดศาสนาและประเภทของศาสนา
๓. เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญและประโยชน์ของศาสนาต่อสังคมและปัจเจกบุคคลและให้สามารถนำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้
๔. เพื่อให้รู้ประวัติศาสดา กำเนิด และวิวัฒนาการของนิกายสำคัญของศาสนาสำคัญ ๔ ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู พุทธ คริสต์ และอิสลาม
๕. เพื่อให้เข้าใจหลักคำสอนพื้นฐานของแต่ละศาสนา และพิธีกรรมของศาสนาพร้อมทั้งสามารถประกอบพิธีกรรมนั้น ๆ ตามควรแก่กรณี
๖. เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนิกต่างศาสนา

คำอธิบายสาระวิชา

๑. ศึกษาความหมายของศาสนาและลัทธิ และความแตกต่างระหว่างศาสนากับลัทธิ ตลอดจนมูลเหตุของการเกิดศาสนา และประเภทของศาสนา
- 1a. ศึกษาประโยชน์ และความสำคัญของศาสนาที่มีต่อการดำเนินชีวิตของปัจเจกบุคคลและสังคม
๓. ศึกษาศาสนาพราหมณ์-ฮินดู โดยสังเขป ในเรื่องประวัติความเป็นมานิกายที่สำคัญ ได้แก่ นิกายไศวะ นิกายไวษณพ ศึกษาคัมภีร์ ไตรเพท ศึกษาหลักคำสอนสำคัญ ได้แก่ หลักอศรม ๔ หลักปรมาตมัม หลักโมกษ หลักทรรคนะหรือปรัชญา ๖ และศึกษาพิธีกรรมที่สำคัญ เช่น สังสการ ๑๒
- d. ศึกษาศาสนาพุทธ ในเรื่องแหล่งกำเนิด และความป็นมาโดยเน้นสภาวะสังสมมนุษย์ก่อนพุทธกาล นิกายที่สำคัญ พระคัมภีร์ ไตรปิฎก

หลักคำสอนที่สำคัญ ได้แก่ ชั้น ๕ อริยสัจ ๔ และไตรลักษณ์ ตลอดจน
จนศึกษาพิธีกรรมทางศาสนาเช่น พิธีบรรพชาอุปสมบท พิธีทอด
กฐิน พิธีเกี่ยวกับวันสำคัญของศาสนาเป็นต้น

๕. ศึกษาศาสนาคริสต์ ในเรื่องประวัติความเป็นมาโดยย่อ กำเนิดและ
วิวัฒนาการของนิกายสำคัญ พระคัมภีร์ไบเบิล หลักคำสอนสำคัญ
ได้แก่ หลักตรีเอกานุภาพ หลักความรักและหลักอาณาจักรพระเจ้า
ตลอดจนศึกษาศีลศักดิ์สิทธิ์ ๗ ประการ
๖. ศึกษาศาสนาอิสลามโดยสังเขปในเรื่อง ประวัติความเป็นมา กำเนิด
และวิวัฒนาการของนิกายสำคัญได้แก่ นิกายซุนนี นิกายชีอะห์ และ
นิกายวาฮะบี ศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลฮะดีษ หลักคำสอนที่
สำคัญได้แก่ หลักศรัทธา และหลักปฏิบัติ ๕ ตลอดจนศึกษาพิธี
กรรมสำคัญ เช่น พิธีรักษาความสะอาด และคำขอแสดงถ้อยคำ
วิงวอนต่อพระอัลเลาะห์
- d. ศึกษาความสอดคล้องกันของคำสอนทั้ง ๔ ศาสนา

ส ๐๑๑ **ภูมิศาสตร์มนุษย์**
จุดประสงค์

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

๑. เพื่อให้สามารถอธิบายและสรุปลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพของแต่ละ
ภูมิภาคภูมิศาสตร์ทางกายภาพของโลกได้
๒. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างอิทธิพลของลักษณะ
ทางกายภาพของแต่ละภูมิภาคที่มีต่อมนุษย์ได้
๓. เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพอัน
เกิดจากการกระทำของมนุษย์
๔. เพื่อให้สามารถนำความรู้ในวิชานี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรง
ชีพของมนุษย์ได้

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาความหมายและความสำคัญของภูมิศาสตร์มนุษย์
๒. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางภูมิศาสตร์กายภาพกับมนุษย์
๓. ศึกษาเปรียบเทียบ ระหว่างประชากรในเชิงปริมาณ การกระจาย และคุณภาพกับปัจจัยทางภูมิศาสตร์กายภาพ เป็นรายภูมิภาคทางกายภาพ ตลอดจนการปรับตัวของมนุษย์ในแต่ละภูมิภาค ทั้งในลักษณะการรู้จักนำเอาปัจจัยดังกล่าวมาประยุกต์และในลักษณะการปรับตนเองให้เข้ากับลักษณะปัจจัยทางกายภาพดังกล่าว

๓ ๐๑๒ **ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจโลก** ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้
จุดประสงค์

๑. เพื่อมีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ของมนุษย์ และแหล่งทรัพยากร
๒. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ในรูปแบบต่าง ๆ
๓. เพื่อให้ตระหนักในความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในกลุ่มที่ผลิตได้และผลิตไม่ได้
๔. เพื่อให้ตระหนักในปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์โดยสังเขป ในด้านรูปแบบการตั้งถิ่นฐาน และการกระจาย
๒. ศึกษาสิ่งแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์ต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์
๓. ศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกในด้านการเกษตร การประมง การป่าไม้ การทำเหมืองแร่ การอุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่งและการค้าระหว่างประเทศ

๔. ศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก
๕. ศึกษาปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ในประเทศกำลังพัฒนาและพัฒนาแล้ว

๓ ๐๑๓ **ภูมิศาสตร์การเกษตร**
จุดประสงค์

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในปัจจัยทางกายภาพ และปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการเกษตร
๒. เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์กับการเกษตรอันเป็นอาชีพหลักของชาวไทยได้
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงปัญหาทางการเกษตรที่เกิดขึ้นในปัจจุบันโดยเฉพาะในประเทศไทยและรู้จักวิธีการแก้ไขอย่างง่าย ๆ

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาความสำคัญของภูมิศาสตร์การเกษตร
๒. ศึกษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อการเกษตร
๓. ศึกษาประเภทของเกษตรกรรมและพืชเพาะปลูกที่สำคัญในเขตร้อนและอบอุ่น
๔. ศึกษาประเภทของพืชเพาะปลูกในประเทศไทย โดยเฉพาะพืชต้องการน้ำมากพืชทนแล้ง และพืชเศรษฐกิจที่ทนแล้งได้ดี
๕. ศึกษาการใช้ที่ดินอย่างเข้มเพื่อการเกษตร
๖. ศึกษาปัญหาทางการเกษตรที่เกิดขึ้นในปัจจุบันโดยเฉพาะในประเทศไทย

๓ ๐๑๔ **การสำรวจท้องถิ่นเชิงภูมิศาสตร์**
จุดประสงค์

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

๑. เพื่อให้สามารถอ่าน เขียน และตีความหมายในแผนที่อย่างง่ายได้
๒. เพื่อฝึกการสำรวจในพื้นที่จริงโดยการใช้เครื่องมืออย่างง่าย ๆ

๓. เพื่อให้มีความรู้และความสามารถในการทำแผนผังและแผนที่ง่าย ๆ ของท้องถิ่นที่อยู่อาศัย

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาและฝึกหัดการใช้มาตราส่วน การย่อและขยายแผนที่ การใช้เข็มทิศและการอ่านทิศจากเข็มทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่
๒. ฝึกปฏิบัติการสำรวจและเก็บข้อมูลในบริเวณโรงเรียนและชุมชนใกล้โรงเรียนโดยการใช้เครื่องมืออย่างง่าย ๆ
๓. ฝึกปฏิบัติการทำแผนผังบริเวณโรงเรียนและชุมชนใกล้โรงเรียน
๔. ฝึกหัดการเปลี่ยนแปลงแผนผังเป็นแผนที่โดยการใช้สัญลักษณ์

๓ ๐๑๕ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเมือง ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของชุมชนเมือง
๒. เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะทั่วไปของเมือง ความสำคัญของเมือง ตลอดจนกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่กำลังดำเนินอยู่ในเขตเมืองและการใช้ที่ดิน
๓. เพื่อให้เข้าใจในปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ในเมืองขนาดใหญ่ของไทย ตลอดจนแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาเกี่ยวกับวิวัฒนาการของความเป็นเมืองโดยทั่วไปพอสังเขป
๒. ศึกษาการใช้ที่ดินในเขตเมือง
๓. ศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจ การพาณิชย์ และศูนย์การค้าในเมือง
๔. ศึกษาการขนส่งในเมือง
๕. ศึกษาสาเหตุและปัญหาการขยายตัวของเมืองขนาดใหญ่ของไทยในภาคต่างๆ ของประเทศ ตลอดจนแนวทางในการแก้ปัญหา

ส ๐๒๑ หลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้รู้จักหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญในประเทศไทย
๒. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และฝึกหัดการตีความหลักฐานประวัติศาสตร์
๓. เพื่อให้เข้าใจกระบวนการสืบสวนหา “ข้อเท็จจริง” ทางประวัติศาสตร์จากหลักฐานที่ผ่านการสำรวจวิเคราะห์ และตีความ

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาลักษณะสำคัญของหลักฐานประวัติศาสตร์ที่สำคัญในประเทศไทย
๒. ฝึกหัดการวิเคราะห์และการตีความหลักฐานที่เลือกใช้เป็นกรณีตัวอย่าง
๓. ศึกษาวิธีการหา “ข้อเท็จจริง” ในประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะจากหลักฐานที่ปรากฏในเขตประเทศไทย

ส ๐๒๒ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในจีน เกาหลี ญี่ปุ่น นับแต่สงครามโลกครั้งที่ ๒
๒. เพื่อให้ตระหนักในบทบาทของประเทศดังกล่าวที่มีต่อโลกในปัจจุบัน
๓. เพื่อให้สามารถนำบทเรียนทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เกิดประโยชน์กับประเทศไทย

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาปัญหาและความพยายามแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงประเทศในจีน เกาหลี และญี่ปุ่น ให้อยู่รอดในสภาพการณ์สมัยใหม่
๒. ศึกษาบทบาทของจีน เกาหลี และญี่ปุ่น ที่มีต่อโลกปัจจุบัน
๓. ฝึกหัดการวิเคราะห์ปัญหาการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งสรุปความสำคัญเพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์กับสภาพที่เป็นอยู่ในประเทศไทย

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในเอเชียใต้นับแต่ได้รับเอกราช
๒. เพื่อให้เข้าใจบทบาทของประเทศในเอเชียใต้ที่มีต่อโลกปัจจุบัน
๓. เพื่อให้สามารถนำบทเรียนทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในเอเชียใต้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับประเทศไทย

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาปัญหาและความพยายามแก้ปัญหาการปรับปรุงประเทศในเอเชียใต้ให้ก้าวหน้าทันโลก
๒. ศึกษาบทบาทของเอเชียใต้ในโลกปัจจุบัน
๓. ผูกหลักการวิเคราะห์ปัญหาการทำให้ประเทศในเอเชียใต้ทันสมัย รวมทั้งสรุปบทเรียนจากปัญหาเหล่านั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์กับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในประเทศไทย

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงในสถานภาพของยุโรปนับแต่สงครามโลกครั้งที่ ๒
๒. เพื่อให้ตระหนักในความพยายามของยุโรปที่จะแก้ปัญหา และปรับตนให้เข้ากับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในโลกปัจจุบัน
๓. เพื่อให้สามารถนำบทเรียนจากประวัติศาสตร์ยุโรปมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับประเทศไทย

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงหลังสงครามโลกครั้งที่สองในยุโรป ที่ทำให้ยุโรปลดฐานะทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม จากมหาอำนาจของโลก
๒. ศึกษาความพยายามของยุโรปที่จะปรับตนเองและยกฐานะให้สูงขึ้นในสภาพการณ์ปัจจุบัน
๓. ฝึกหัดการวิเคราะห์ปัญหา “การสูญเสีย” และความพยายามที่จะต่อสู้เพื่อ “กอบกู้” ภาวะ “การสูญเสีย” ของประเทศในยุโรปบางประเทศเป็นกรณีตัวอย่าง

๓ ๐๒๕ ประวัติศาสตร์รัสเซีย

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจประวัติศาสตร์สังเขปของรัสเซีย โดยเฉพาะในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงประเทศระยะแรก ๆ ให้ก้าวหน้าทันโลกตะวันตก
๒. เพื่อให้เข้าใจปัญหาการเปลี่ยนแปลงระบบการเมือง การปกครอง ตลอดจนความเป็นอยู่ของประชาชนในช่วงหลังการปฏิวัติ
๓. เพื่อให้เข้าใจความพยายามในการขยายอำนาจและอิทธิพล รวมทั้งการยกฐานะของประเทศให้เป็นมหาอำนาจของโลกได้
- d. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ความสำเร็จและล้มเหลวของรัสเซียในการยกระดับฐานะของประเทศ

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาประวัติศาสตร์การสร้างชาติของรัสเซีย เน้นโดยเฉพาะนับแต่ยุคที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยตามแนวทางตะวันตก ในรัชสมัยของพระเจ้าปีเตอร์มหาราช และพระนางแคทรีนมหาราชินี
๒. ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การปฏิวัติรัสเซีย พ.ศ. ๒๔๖๐ (ค.ศ. ๑๙๑๗) และการเปลี่ยนแปลงหลังจากนั้น

- m. ศึกษาบทบาทของรัสเซียหรือสหภาพโซเวียต นับแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยเฉพาะในระหว่าง “สงครามเย็น”
- d. ฝึกหัดการวิเคราะห์ปัญหาการเปลี่ยนแปลงฐานะของรัสเซียในโลกปัจจุบัน

๓ ๐๒๖ ประวัติศาสตร์อเมริกา

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

- ๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจประวัติศาสตร์สังเขปของ สหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะในยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมและการสร้างชาติให้ทันสมัย
- ๒. เพื่อให้เข้าใจสภาพการณ์ที่ส่งเสริม ให้สหรัฐอเมริกาก้าวสู่ฐานะการเป็นประเทศมหาอำนาจของโลก
- ๓. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์บทบาทของสหรัฐอเมริกาในโลกปัจจุบัน

คำอธิบายรายวิชา

- ๑. ศึกษาประวัติศาสตร์การสร้างชาติของสหรัฐอเมริกา โดยเน้นเฉพาะตั้งแต่ยุคที่มีการปฏิวัติอุตสาหกรรม และการขยายถิ่นฐานของชนชาติอเมริกันไปสู่ฝั่งตะวันตก
- ๒. ศึกษาปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ส่งผลให้สหรัฐอเมริกาเป็นชาติมหาอำนาจของโลก
- ๓. ศึกษาบทบาทของสหรัฐอเมริกาในดินแดนส่วนต่าง ๆ ของโลก
- ๔. วิเคราะห์บทบาทของสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะในความสัมพันธ์กับไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๓ ๐๒๗ ประวัตินักคิดที่สำคัญของโลก ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

- ๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิต และงานของนักคิดที่สำคัญของโลก ทั้งในโลกตะวันตก และตะวันออก

๒. เพื่อให้ตระหนักในแนวความคิดหลักของบุคคลเหล่านั้น
๓. เพื่อให้ทราบความสำคัญและอิทธิพลของผลงานของนักคิดเหล่านั้นที่มีต่อสังคมและมนุษยชาติ

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาชีวิตและงานโดยสังเขปของนักคิดที่สำคัญของโลก อาทิเช่น ขงจื๊อ มหาตมะคานธี ระพีพันธุ์นารทฐากร เพลโต อริสโตเติล รูสโซ วอลแตร์ ลินคอล์น อดัม สมิท คาร์ล มากซ์ ชไวเซอร์ และฌอง ปอล ซาทร์
๒. ศึกษาปรัชญาและแนวความคิดสำคัญของบุคคลดังกล่าว
๓. ศึกษาความสำคัญและอิทธิพลของผลงานของบุคคลเหล่านั้นที่มีต่อสังคมและมนุษยชาติ

๘ ๐๒๘ ประวัตินักวิทยาศาสตร์และนักประดิษฐ์ที่สำคัญของโลก

๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตและงานของนักวิทยาศาสตร์และนักประดิษฐ์ที่สำคัญของโลก
๒. เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญในผลงานของนักวิทยาศาสตร์และนักประดิษฐ์เหล่านั้น

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาชีวิตและงานของนักวิทยาศาสตร์ และนักประดิษฐ์ที่สำคัญของโลก
๒. ศึกษาสภาพสังคมที่เอื้ออำนวยหรือเป็นอุปสรรคต่อการสร้างผลงานของนักวิทยาศาสตร์และนักประดิษฐ์เหล่านั้นในการสร้างผลงานของเขา
๓. ศึกษาผลกระทบที่การค้นคว้าหรือประดิษฐ์เหล่านั้นมีต่อโลก